

MdR, NOS Jazzgeschiedenis 467. Thelius Monk, zich als musicus noemend Thelonious Sphere Monk, werd 10 oktober 1917 geboren in Rocky Mount, North Carolina, groeide op en woonde in NYC, stierf aan de overkant van de Hudson in Weehawken, New Jersey op 17 februari 1982 in het huis van baronesse Pannonica De Koenigswarter, de jazz baroness die in 1955 onderdak had verleend aan de stervende Charlie Parker. Monk maakte deel uit van de kleine kring musici die begin jaren veertig zeer bewust over de ontwikkeling van de jazz nadacht, zijn eerst opgenomen pianospel dateert van de jam sessions in Minton's Play House 1941. Dat was te horen in deze NOS Jazzgeschiedenissen 142 en 143, uitgezonden 12 en 19 september 1982. Daarna heb ik in de respectievelijke hoofdstukken zijn carrière gevolgd tot en met de session voor Prestige van 13 november 1953, deel 346 op 31 oktober 1986 uitgezonden. Voor de periode 1948-53 had ik drie hele en één gedeeltelijke aflevering nodig, zo weinig werd Monk voor de plaat gevraagd, dat is gelukkig anders voor de periode 1953-1958 waar ik sinds deel 428, dat was 19 februari van dit jaar, mee bezig ben. Na Miles Davis en Sonny Rollins dus nu ^{Thelonious} ~~Thelious~~ Monk. De pianist-componist had wel aan de wieg van Bebop gestaan, speelde inderdaad enkele keren met Dizzy Gillespie en Charlie Parker, maar na zijn aanloop via de pianostijlen van James P. Johnson, Teddy Wilson en Art Tatum ontwikkelde hij snel een geheel eigen manier van spelen met bijvoorbeeld een hoekiger ritmiek dan gebruikelijk in Bebop, en kale, uitgekleepte accoorden, heel originele accoordenschemas, en vaak afwijkende vormen ~~van~~ ⁱⁿ zijn themas. Die muziek was niet zeer geliefd bij de platenproducers want moeilijk verkoopbaar, bovendien had hij sinds 1951 en een twee maanden detentie wegens softdrugs gebruik, moeilijkheden in NYC, omdat zijn 'cabaret card' was ingenomen door de politie, zodat hij niet mocht spelen in gelegenheden waar alcoholhoudende drank geschonken wordt, jazzclubs dus. Dat heeft tot 1957 geduurd, toen kreeg hij zijn cabaret card terug. Dat papier is overigens jaren geleden afgeschafft.

Monk

Ogenschijnlijk door dit alles niet gedeprimeerd kwam Monk 14 mei 1954 naar de studio van Rudy Van Gelder in Hackensack, New Jersey, om voor Prestige opnamen met een kwintet te maken. Monk is nooit een groot instrumentator, arrangeur, geworden, maar met een kleine bezetting kon hij heel redelijk overweg. Met Ray Copeland-trompet, Frank Foster-tenorsaxofoon, Curley Russell, 1917-1986,-bas en Art Blakey-drums speelde hij bij deze session als eerste zijn "We see".

plaat 1 Thelonious Monk Quintet: We see (Thelonious Monk)
1/1 - 5:10 - Prestige PPR 082

"We see", door Monk een maand later in Parijs, bij zijn eerste bezoek aan Europa voor de Franse 'Salon du Jazz', door hem gespeeld onder de titel "Manganese". Nu een ballad van Jerome Kern, waarin de blazers zo'n ondergeschikte rol spelen dat er eerder van een trio-vertolking sprake is. "Smoke gets in your eyes".

zelfde Thelonious Monk Quintet: Smoke gets in your eyes (J.Kern)
1/2 - 4:25 - idem

"Smoke gets in your eyes" ^{of} hoe Monk omging met 'the American song'. Tenslotte weer een eigen compositie: economie in melodie en harmoniën in "Locomotive".

zelfde Thelonious Monk Quintet: Locomotive (Thelonious Monk)
1/3 - 6:16 - idem

"Locomotive". Het Thelonious Monk Quintet op 11 mei 1954 voor Prestige in Hackensack, New Jersey, met Ray Copeland-trompet, Frank Foster-tenorsaxofoon, Thelonious Monk-piano, Curley Russell-bas, Art Blakey-drums. Voor 't zelfde platenmerk, zelfde lokatie deed hij op 22 september een trio-session met Percy Heath-bas en opnieuw Blakey-~~de~~ drums. Twee stukken, eigen composities, "Work" en "Nutty".

plaat 2 Thelonious Monk Trio: Work (Thelonious Monk)
1/3 - 5:15 - Prestige 7169
Thelonious Monk Trio: Nutty (Thelonious Monk)
2/1 - 5:16 - idem

"Work" en "Nutty", Thelonious Monk met Percy Heath-bas, Art Blakey-drums. Als solo bij deze session deed hij een song van Ceasar en Casucci: "Just a gigolo".

plaat 3 Thelonious Monk: Just a gigolo (Ceasar, Casucci)
4/laatst~~e~~ - 2:45 - Prestige 24006

"Just a gigolo", Thelonious Monk-solopiano voor Prestige op 22 september 1954 in Hackensack, New Jersey, een session die voor de andere stukken met trio was. Volgende keer ~~weer op de normale tijd van half elf wanneer er die avond alleen deze jazz geschiedenis is~~, Monk ⁱⁿ ~~is~~ door mij ^{bij} de vorige twee hoofdstukken opzettelijk overgeslagen opnamen met Sonny Rollins en Miles Davis.) Dit was NOS Jazzgeschiedenis 467, MdR.

Die volgende keer ^{vrijdag} 5 januari 1950

op de normale ^{o o o o o} tijd, half 11 omdat er op december ~~Jazzgeschiedenis~~ ~~was om~~ vanwege Richard Wagner.

NA 193 319
35:00

maart 16.11.19